

Sovjettiskir sjómenn á Skála!

Vit ynskja gott samstarv við føroyingar

— Vit høvdu verið fegnir, um fleiri føroyingar vitjaðu um borð á okkara skipum á Skála, og um vit kundu komið meira í samband við føroyingar og tykkara mentanar- og frítíðarvirksemi á landi, siga sovjettiskir sjómenn um borð á einum trolara, ið verður umvældur á Skála.

Skiparin á Grumant, Alexander Korsjonov, sigur soleiðis við Sosialin um umvælingarnar o. a.:

Flestum kunnugt er ein sáttmáli gjørdur millum sovjettisk reiðari og Skála Skipasmiðju um at umvæla sovjettisk skip. Í hesum sáttmála er nágreiniliga ásett, at ein partur av arbeiðinum skal gerast av føroyingum og ein partur av tí sovjettisku manningini, sum fylgir við skipunum.

— Hvat verður gjørt við skipini?

— Tað eru neyðugar umvælingar, sum skulu gerast av og á, sum verða gjørdar umborð. Slíkar tekniskar umvælingar, sum vit ikki eru færir fyri at gera, verða gjørdar av særkønum her á Skála. Føroyingar umvæla m.a. motorarnar, men vit mála, skava rust o.l.

Viðari sigur hann, at fyri at kunna gera sovjettiska partin av arbeiðinum hava teir eina fasta manning á Skála, sum fevnir um 52 mans. Reiðarið hann kemur frá umvælir 6 skip á Skála í ár av umleið 15–20, ið fara at koma uppá tal, tá avtornar.

— Hvaðani koma skipini?

— Tey koma beinleiðis av einum túri og inn á Skála. Tann manningin, sum hevur verið við, fer av, og fer heim til Murmansk at hvíla seg, meðan umvælingarmanningin tekur við umborð. Tá so umvælingin er liðug, kemur rætta manningin aftur og tekur yvir skipið. Skipið fer tá beinleiðis á nýggjan fiskitúr.

Umvælingarmanningin fer tá í gongd við næsta skipið.

— Hvussu leingi vara umvælingarnar?

— Tað er ymiskt. Vit komu her í februar og fara avstað aftur í juni, t.v.s. vit eru her í umleið 4–5 mánaðir.

— Umvælingarmanningin eru tað smiðir o.l., ella fiskimenn?

— Tað er ikki ein ávisur bólkur av handverkarum, men tað eru fiskimenn.

Teir verða so skiftir út av og á.

Tá vit vóru á Skála vóru tvær umvælingarmanningar har, ein umborð á einum skipi frá Murmansk og hin umborð á einum minni trolara úr Arkangelsk.

Loysti tað seg ikki, so umvældu vit heldur ikki her

Vit spurdu eisini skiparan, um hann heldur nakað lægið er í hesum at koma heilt til Føroya at umvæla slík skip, tá russar jú sjálvir hava nógvar skipasmiðjur!

Til tað svarar hann, at loysti tað seg ikki at gera umvælingararbeiðini í Føroyum, so høvdu teir heldur ikki umvælt skipini her. — Men tit liggja á okkara siglingarleið og vit meta at tað er passandi at fara inn í Føroyum á vegnum at umvæla skipini. Skip okkara fiska bæði í Atlantshavinum og í Barentshavinum.

Grumant, sum vit vóru umborð á er bygt í Danmark. Tað var tað fyrsta

av nógvum skipum, sum vórðu bygd hjá Burmeister & Wain fyri 20 árum síðani. Russar eru sera væl nøgdir við hesi skipini.

— Tað er eisini greitt, at ein stórus partur av teknisku útgerð okkara, sigur skiparin, er dansk. Vit hava sum so ikki eykalutir og móguleikar til at røkja hesa útgerðina so væl í Sovjetsamveldinum sum her í kongarikinum. Tað er serliga ein spurningur um eykalutir, nú vit liggja í Føroyum. Her eru als eingir trupuleikar við at fáa teir neyðugu eykalutirnar og aðra røkt, sum henda útgerð okkara krevur.

— Men hví ikki fara til Danmarkar við skipunum.

— Har hava teir stórar skipasmiðjur, sum hava stórri og øðrvísi orku enn tit í Føroyum. Eg rokni ikki við at hesi umvælingararbeiðini eins væl kundu verið gjørd har.

Ti halda vit, at í tí líki og tann mun, sum hesar umvælingar eru, so verða tær best gjørdar á eini slíkari skipasmiðju sum henni á Skála.

— Hvat siga tey sovj-

Nakað av skiving — serstakliga dulnevndum lesarabrevum — um sovjettisku skipaumvælingarnar á Skála, hevur verið at sæð í føroysku bløðunum í seinastuni. Her verður gitt og illgitt um líkt og ólíkt.

Men hví eru hesi sovjettisku skipini í veruleikanum á Skála? Hver hevur biðið um at fáa tey higar! Hvaðani koma skipini, og hvat verður umvælt? Hví verða tey ikki umvæld í Sovjetsamveldinum! Hví ganga fremmandu sjómenninir í bólki! Er talan um njósnarskip! Um professionellar sovjettiskar njósnarar!

Og hvat halda sovjettisku sjómenninir sjálvir um føroyingar! Um okkara gestabliðni, um føroyska fiskimannin, um okkara fiskiflota og tað føroyska tógvið!!!!

Hetta eru nakrir av teimum spurningunum, sum vit settu sovjettisku sjómenninum, tá Sosialurin vitjaði um borð á trolaranum Grumant úr Murmansk í farnu viku.

Vit tosaðu við tann 38 ára gamla skiparan á Grumant, Alexander Korsjonov.

Orð og myndir: Jan Müller

ettisku reiðarini, sum hava fingið skip síni umvæld í Føroyum, um tað arbeiðið, sum er gjørt tey seinastu árin?

— Vit hava higartil ikki havt nakað punkt at grenja okkum um yvir fyri Skála Skipasmiðju. Vit hava verið væl nøgdir við tað arbeiðið, sum er gjørt higartil.

Umvælingarnar hava høgan kvalitet og øll arbeiði verða gjørd til avtalaða tíð. So bæði eg sum skipari og leiðslan í okkara reiðari eru nøgd við arbeiðið, sum verður gjørt í Føroyum.

— Hvussu trivast tit í Føroyum?

— Eg má siga, at vit kenna okkum væl, hóast at tað hesa seinastu tíðina hava verið nakrar keðiligar hendingar.

Um livið umborð sigur skiparin viðari, at tað kann gerast nakað einsligt, tí teir koma bert fáa staðni.

— Men hvørjar hendingar hava tit verið fyri í seinastuni?

— Vit hava verið fyri ljótum hendingum frá fólki, sum ikki buggva her á Skála, men sum eru komin higar. Eg má enn einaferð undirstrika, at tað eru ikki fólk av Skála.

Skiparin á Grumant, Alexander Korsjonov, er 38 ára gamal, giftur og hevur tvey børn

Skiparin leggur aftrat, at tað eru fólk, sum koma í bili og tey hava fingið ov nógv at drekka.

Ein slík hending, sum skiparin her sipar til, fór fram á Skálafjarðarstevnu herfyri. Nøkur ung, sum høvdu drukkið, komu oman til bryggjuna, har ein minni sovjettiskur trolari lá og tey grýttu trolaran undir í tónum ølfeskum.

— Halda tit, at hetta bert eru tilvildarligar fullamannagerðir, ella kenna tit tað sum um, at slíkar hendingar eru fyriskipaðar av ávisum fólkum?

— Talan er helst um fullar unglingar, sum ikki rættiliga hugsa um, hvat teir gera. Eg sjálvur havi ikki varhugan av, at ungdomurin í Føroyum hevur nakrar aggressivar kenslur imóti okkum russum. Vit vita, at hesin ungdomur fyrri tað fyrsta ikki kennir russar, og fyri tað næsta tí heldur ikki hevur nakra grund til slíkar kenslur.

Skiparin leggur aftrat, at russar, sum hava verið í Føroyum, undrast á, at her er brennivinsforboð galdandi. — Vit hava sæð

so nógv full ungfolk, og vit undrast á tað.

Unglingar klæddir sum politi bóðu um vodka

Vit spurdu skiparan, um tað hava verið aðrar keðiligar hendingar í seinastuni. Hann svarar:

— Nakað herfyri komu tveir unglingar umborð, sum vóru ílatnir sum lög-reglumenn (hetta vóru ikki teir somu, sum vóru í sjónvarpinum). Teir høvdu barnapistólar og kravdu at fáa vodka.

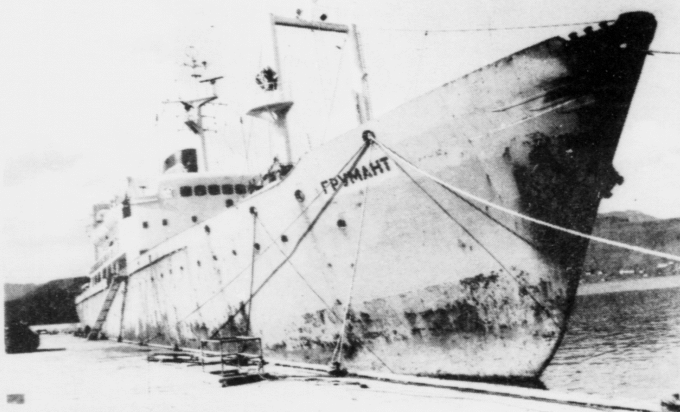
— Fingu teir tað?

— Nei, teir fingu einki.

— eru tað slíkar hendingar, sum hava gjørt, at tit taka landgongina upp um náttina?

— Tað er ongastaðni síður at gera hetta, og vit hava heldur ikki gjørt tað fyrr. Men nú í seinastuni hava vit kortini verið noyðdir til at gera tað fyri at fáa frið.

Vit spurdu síðani skiparan, um hann hevur nakran varhuga av, at fólk gera seg inn á russar, tí ávis bløð hava skrivað niðursetandi um teir.

Grumant við bryggju á Skála. Hann fiskaði í Suðuratlantshavinum, áðrenn hann kom til Føroya til umvælingar